

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM

***XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TUDOMÁNYOS
DIÁKKÖRI KONFERENCIA***

***XXIII. ONLINE AGRÁRTUDOMÁNYI ERDÉLYI TUDOMÁNYOS
DIÁKKÖRI KONFERENCIA***

PROGRAM ÉS KIVONATOS FÜZET

Csíkszereda

2020. november 10., kedd

Szerkesztette: dr. Máthé István

Korrektúra: dr. Hubbes László-Attila, dr. Máthé István

Borítóterv és tördelés: Albert Zoltán

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM

XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

***XXIII. ONLINE AGRÁRTUDOMÁNYI ERDÉLYI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
KONFERENCIA***

2020. november 10., kedd

PROGRAM

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM

XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TDK

XXIII. ONLINE AGRÁRTUDOMÁNYI ETDK

RÖVID PROGRAMJA

2020. november 10., kedd

9.00-9.30 – Online TDK megnyitó

- dr. Lázár Ede dékán köszöntő beszéde
- Mihály Gergő HÖK elnök köszöntő beszéde
- dr. Máthé István Csíkszeredai Kari Tehetséggondozási Bizottság elnökének TDK szabályzat és programismertetője

9.30-10.30 – Online Plenáris előadás

dr. habil Berényi László (Miskolci Egyetem, Vezetéstudományi Intézet):

Számítógépes munkavégzés egyes egészségi hatásai

10.30-11.00 – szünet

10.30-11.00 – A TDK szervezők online megbeszélése a szekciók zsűritagjaival

11.00-13.00 – DÉLELŐTTI SZEKCIÓÜLÉSEK

XVII. CSÍKSZEREDAI KARI TDK

1. HUMÁNTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – IRODALOMTUDOMÁNY ÉS NYELVTUDOMÁNY TAGOZAT – 11.00-14.00 – 8 dolgozat
2. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – 11.00-13.00 – 6 dolgozat
3. GAZDASÁGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ – 11.00-13.00 – 4 dolgozat

XXIII. AGRÁRTUDOMÁNYI ETDK

AGRÁRTUDOMÁNYI SZEKCIÓ – 11.00-13.00 – 5 dolgozat

13.00-14.00 – EBÉDSZÜNET

DÉLUTÁNI SZEKCIÓÜLÉSEK (14.00-16.00)

XVII. CSÍKSZEREDAI KARI TDK

4. TANULÁS- ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTANI SZEKCIÓ – 14.00-16.00 – 6 dolgozat

5. KÖRNYEZETTUDOMÁNY ÉS BIOTECHNOLÓGIA SEKCIÓ – 14.00-16.00 – 6 dolgozat

18.30 – ONLINE EREDMÉNYHIRDETÉS

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM

XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TDK

XXIII. ONLINE AGRÁRTUDOMÁNYI ETDK

SZEKCIÓÜLÉSEINEK RÉSZLETES PROGRAMJA

2020. november 10., kedd

11.00-14.00: DÉLELŐTTI SZEKCIÓK:

XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TDK

**1. HUMÁNTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – IRODALOMTUDOMÁNY ÉS
NYELVTUDOMÁNY TAGOZAT**

Zsűritagok:

dr. Veres Ottilia (Partiumi Keresztény Egyetem, Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék) – elnök

dr. Borbély Julianna (Partiumi Keresztény Egyetem, Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék)

dr. Hubbes László-Attila (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

dr. Prohászka-Rád Boróka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Program:

11.00-11.20

Vlaicu Lajos (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterszak, 1. év)

Kísérteties paktumok és romantikus alakok, avagy Doppelgängerok E.T.A.Hoffmann és Oscar Wilde műveiben

11.20-11.40

Baliga Norbert (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

A Janus-arcú Rejtő

11.40-12.00

Biró Vivien- Barbara (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 2. év)

A freudi pszichoanalízis manifesztációja Thomas Mann műveiben

12.00-12.20

Nagy Kinga (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

The Way Elvish Poems Shape the Mythic Space in J.R.R. Tolkien's The Lord of the Rings

12.20-12.40

Egyed Péter (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Antiquity Reloaded

12.40-13.00

Barabás Andrea-Zsófia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Dorian, an Imitation?

13.00-13.20

Onika Orsolya (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

A "farsang farka" Kásonban

13.20-13.40

Sós Henrietta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Turizmus és nyelvi tájkép

2. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SEKCIÓ

Zsűritagok:

dr. Székedi Levente (Partiumi Keresztény Egyetem, Humántudományi Tanszék) – elnök

dr. Bodó Julianna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

dr. Székely Kinga-Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

dr. Kósa István (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

dr. Telegdy Balázs (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Program:

11.00-11.20

Kocsis Zoltán (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 2. év)

A klímaváltozás diskurzusai: A születendő globális ideológia.

11.20-11.40

Bagoly Anabella (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és PR szak, 3. év)

Szülői félelmek a családi mediáció kontextusában

11.40-12.00

Györfi Kinga (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 2. év)

Kapcsolattartási formák a barátokkal a koronavírus-járvány kontextusában. Feltáró kutatás erdélyi magyar egyetemisták körében

12.00-12.20

Szasz Zsuzsanna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Szociológia szak, 3. év)

Geréd-Várhelyi Zoltán (Szociológia szak, 3. év)

Ipari munka a rendszerváltás fényében - A csíkszeredai traktorgyár

12.20-12.40

Korodi Szidónia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 1. év)

A természetes szépség nyomában: környezettudatos kozmetikai és tisztálkodási szerek használata a csíkszeredai fiatalok körében

3. GAZDASÁGTUDOMÁNYI SEKCIÓ

Zsűritagok:

dr. Tóth József (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék) – elnök

dr. Bíró Bíborka Eszter (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék)

dr. Varga József (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék)

Program:

11.00-11.20

Lőrincz Annamária (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterszak, I. év)

Előrejelzések a román nyugdíjrendszer fenntarthatóságára vonatkozóan

11.20-11.40

Kozomos Emőke (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Vezetés és szervezés mesterképzés, 2. év)

Pályázati lehetőségek áttekintő vizsgálata a székelyföldi megyékben

11.40-12.00

Szabó Szilvia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Általános közgazdaságtan szak, 3. év)

Csikcsicsó fejlesztési lehetőségeinek elemzése kérdőíves kutatás alapján

12.00-12.20

Cilip Júlia Orsolya (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Vezetés és szervezés mesterképzés, 1. év)

Termelési szövetkezetek létjogosultsága Csíkszentgyörgy községben

XXIII. ONLINE AGRÁRTUDOMÁNYI ETDK
RÉSZLETES PROGRAMJA

AGRÁRTUDOMÁNYI SEKCIÓ

Zsűritagok:

dr. Posta Katalin (Szent István Egyetem, Genetika, Mikrobiológia és Biotechnológia Tanszék) –
elnök

dr. Salamon Rozália (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszertudományi Tanszék)

dr. Fazakas Csaba (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertészmérnöki Tanszék)

dr. Bálint János (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertészmérnöki Tanszék)

Program:

11.00-11.20

Szabó Zsuzsanna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 4. év)

Nagy Blanka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 4. év)

Bioélelmiszerek mikrobiológiai vizsgálata és az izolált allochton baktériumok antibiotikum rezisztenciájának vizsgálata

11.20-11.40

Mihály Noémi (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár-és élelmiszeripari gazdaság szak, 3. év)

Csík-térségi és svájci vegyszermentes gazdaságok összehasonlítása

11.40-12.00

Ferencz István (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Növényorvos mesterképzés, 1. év)

A csíkszentgyörgyi rekultivált „szeméttározó” bevonása a növénytermesztésbe

12.00-12.20

György Barna-Csaba (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Növényorvos mesterképzés, 1. év)

Értékes húsos somszelekciók (Cornus mas L.) feltérképezése és vizsgálata Marosszék vidékén

12.20-12.40

Varga Csaba (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Nővényorvos mesterképzés, 1. év)

A lejtőkitettség hatása a talajnedvesség alakulására

14.00-16.00: DÉLUTÁNI SZEKCIÓK:

XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TDK

4. TANULÁS- ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTANI SZEKCIÓ

Zsűritagok:

dr. Fodor László (Sapientia EMTE, Tanárképző Intézet) - elnök

dr. Biró Enikő (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék)

dr. Ajtony Zsuzsanna-Ildikó (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

dr. Nagy Tünde (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Program:

14.00-14.20

Lőrincz Annamária (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterszak, I. év)

A tudás gyökerei is lehetnek édesek

14.20-14.40

Benedicsics Dalma (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 2. év)

A jó tanár profilja a felsőoktatásban

14.40-15.00

Asztalos Anita (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

A cserkészlet, mint non-formális tanulási környezet Erdélyben

15.00-15.20

Keresztes Barbara (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fordító és tolmács mesterképzés, 2. év)

A digitális tankönyv, mint innovatív tanítási segédeszköz

15.20-15.40

Vargyasi Levente (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és PR szak, 3. év)

Séta a város kulturális örökségének bővületében a DST módszer segítségével

15.40-16.00

Bartalis Szilvia-Beáta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdasági informatika szak, 3. év)

Játékos értékelés az iskolapadban, otthon és a felhőben

5. KÖRNYEZETTUDOMÁNY ÉS BIOTECHNOLÓGIA SEKCIÓ

Zsűritagok:

dr. Somogyi Viola (Pannon Egyetem, Mérnöki Kar, Környezetmérnöki Intézet)

dr. Mara Gyöngyvér (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

dr. Miklóssy Ildikó (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

dr. András Csaba (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszertudományi Tanszék)

14.00-14.20

Szép Evelin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fenntartható biotechnológiák mesterképzés, 1. év)

SARS-CoV-2 stabilitás vizsgálat RT-PCR módszerrel orr- és garat nyálkahártya mintából

14.20-14.40

Balog Viktoria (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 4. év)

A PET műanyag hulladék biológiai bontása: a PETáz műanyag bontó enzim vizsgálata

14.40-15.00

Jakab Krisztina (Sapientia EMTE, Kolozsvári Kar, Környezettudomány szak, 3. év)

Összehasonlító tanulmány két Remazol textilipari festék adszorpciós eltávolítására vizes oldatból

15.00-15.20

Salamon Brigitta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszeripari mérnök szak, 2. év)

Péter Izabella (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 2. év)

Molnár Tünde Ágota (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszeripari mérnök szak, 2. év)

Ragadozó rátelepítésének, illetve túlszaporodásának hatása egy ragadozó-zsákmány modellben

15.20-15.40

Gödrö Noémi Márta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Környezetmérnök szak, 4. év)

A Sapientia Egyetem bentlakás szobájának fiziko-kémiai és mikrobiológiai vízminőség vizsgálata

15.40-16.00

Bodor Imre - Zsolt (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Környezetmérnök szak, 4. év)

Arzénnel szennyezett talajok bioremediációja őshonos mikroorganizmusokkal

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM
XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TDK

KIVONATOK

XVII. ONLINE CSÍKSZEREDAI KARI TDK

KIVONATOK

I. HUMÁNTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ – IRODALOMTUDOMÁNY ÉS NYELVTUDOMÁNY TAGOZAT

1. Kísérteties paktumok és romantikus alakok, avagy Doppelgängerok E.T.A.Hoffmann és Oscar Wilde műveiben

Szerző:

Vlaicu Lajos (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterszak, 1. év)

Témavezető:

dr. Mihály Vilma-Irén (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

A dolgozat olyan XIX. századi, a romantika és a viktoriánus kor árnyaltabb, háttérbe szorított irodalmi műveire tér ki, amelyek mögött nemegyszer lelhetünk írói remekművekre, annak ellenére, hogy az idők során a szerzőket egyszerű mesemondókká, vagy éppen élvezethajhász történetírókká nyilvánították. Ha mélyebben megvizsgáljuk a kiválasztott műveket, E.T.A. Hoffmann Arany virágcserepét, Az ördög bájitalát és Homokemberét, valamint Oscar Wilde Dorian Gray arcképét, láthatjuk, hogy ez csak a felszín. A dolgozat minden érdeklődőnek bizonyosságot kíván nyújtani, hogy a történetekben többről van szó: kódolva van a „kegyetlen” valóságábrázolás. A dolgok nyitjára korántsem oly egyszerű rájönni. A kódok megfejtésében, a történetek értelmezésében és a hipotézisek bizonyításában a modern tudományok biztosítják a kapaszkodót. Freud, Jung, és Lacan elméleteinek ötvözeteként jött létre az a sajátos módszer, amely segít megfejteni a történetekbe foglalt nagyon is időszerű és eleven, húsba vágó kérdéseket. Többek között, hogy mikor számít valaki társadalmi mércével nézve egészségesnek, vagy éppen betegnek, illetve melyek azok a dolgok, amelyek elvezetnek a betegséghez, és van-e kiút belőle? Lépten nyomon paktálunk, vajon boldogok leszünk, vagy pusztulás vár ránk utunk végén? Sorsunk van csupán vagy szabad akaratunk?

A dolgozat ezekre a kérdésekre keresi a választ az említett művekben. A megoldás nem egyértelmű, több lehetőséget kínál, de akár a kérdésfelvetésről, akár a hősök jelleméről van szó, mindent a kettőség és a kísérteties zár közre. Továbbá a történetek saját magukra is reflektálnak, a tükörképek felismerésében a romantikus ironia lesz segítségünkre.

Ezen művek olvasása egy olyan kaland, amely során mintha ördögi körben forognánk. A főszereplőkhöz hasonlóan elevenbe vágó kérdések gyűrűznek körül, melyekkel vagy szembenézünk és felülemelkedünk, vagy lerántanak a mélybe és elbukunk. Ha elég bátrak és lelkiileg kiegyensúlyozottak vagyunk, a végletek harcán túl önmagunk lényegére lelhetünk.

2. A Janus-arcú Rejtő

Szerző:

Baliga Norbert (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Tapodi Zuzsanna-Mónika (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

Rejtő Jenő Reich Jenő néven született 1905-ben Budapesten, elsősorban P. Howardként ismerjük, de írói álnevei közé tartozott a Gibson Lavery is. Megjelenésükkor regényei nagy sikert arattak, ám a második világháború alatt és után háttérbe szorultak. Sokáigcsupán ponyvaíróként határozták meg, a hatvanas évektől megítélése változáson ment keresztül. A közönség körében újra népszerűvé lett, fordulatai szállóigékké váltak. Voltak rekanonizációs törekvések vele kapcsolatban, az irodalomkutatók egyre jobban kezdték elismerni őt. Ennek oka az, hogy regényei mögött több van, mint az egyszerű ponyvai kalandosság, tágabb értelmezési lehetőség rejlik bennük. Kalandregényeibe beleoltotta a pesti humort is, amelynek világában nagyon otthonosan mozgott. Felhasznált kabarétréfákat, burleszk és groteszk vonásokat a műveiben. A humor, a szórakoztatás mellett védelmet nyújt a sokszor keserű viszontagságok ellen, segít feloldódni, levezetni a stresszt.

A karikatúraszerű hősök, a nevetető történetek, és az érdekes kalandok mellett Rejtő műveiben helyet kap a humorba bújtatott társadalomkritika is. A kalandregényekben kiosztott számos pofon mögött egy kétarcú figura rejtőzik, aki nem csak regényhőseire mért ütéseket, hanem a társadalmára és a ponyvairodalomra is, túlmutatva ezzel a populáris műfaj keretein. Az elemzéshez két művet választottam, a Pizskos Fred, a kapitányt és a Csontribigádot. Az elsőben főként a rejtői humorvilágba nyerünk betekintést, ahol egy címeres csavargóból egy csapásra lehet főherceg, a főherceg pedig hamar a társadalmi ranglétra alján találhatja magát. A burleszk helyzetek világában nincs lehetetlen, Fülig Jimmy állva alszik, amikor annyi ideje van rá, akárcsak Tót Örkény István művében. A rendszerváltás utáni rekanonizáció, a transzközép csoportosulás nem véletlenül ezt a művet emelte az ellenkánon középpontjába. A Csontribigádban tör felszínre legjobban az író humanizmusa: betekintést nyerhetünk a francia gyarmatosítás hétköznapijaiba, az idegenlégió uralma alatt raboskodó tisztek, katonák és rabok világába. A Rejtő által megsejtett elkészerítő valóságot aztán a történelem is beigazolja. 1940-től megkezdődik az emberek munkatáborokba való szállítása, és a mű megírása után egy évvel, 1942-ben aztán maga az író is megtapasztalja, amit korábban a Csontribigádban már bemutatott. A tragikus sorsú író 1943-ban hal meg a Donnál. Rejtő Jenő művei állják az idő próbáját. Népszerűsége nem csökken, napjaink irodalma is párbeszédet folytat vele, így minden adott, hogy az átalakuló kánon része legyen.

3. A freudi pszichoanalízis manifesztációja Thomas Mann műveiben

Szerző:

Biró Vivien- Barbara (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 2. év)

Témavezető:

dr. Tapodi Zsuzsanna-Mónika (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

Kutatásom témája a freudi pszichoanalízis azon gondolata, miszerint tudatalattinkban meglehetősen sok vágy, ösztön kerül elnyomásra, ezen szuppressziók pedig, ha a felszínre törnek, befolyásolják az ember személyiségét, annak változását, alakítják a sorsát. Ezeket az eseteket Thomas Mann A kiválasztott, Halál Velencében című művein keresztül fogom vizsgálni.

A kiválasztott című regény egy testvérpár vérfertőző kapcsolatát mutatja be, melyből élet fog, s hogy ez az élet miképp indul egy sorsot beteljesítő útra, miképp leli meg végzetét. Tanulmányomban bemutatom, hogy Freud szexualitásról alkotott képe miként jelenhet meg. A kiválasztott egy, az Oedipus király hipotézisére íródó huszadik századi mű, melyben a vérrokon iránti szexuális vonzalom több módon is megjelenik: testvér tesvérre vágyik, gyermek a szülőanyjára, és vice versa. A Halál Velencében című kisregény egy korosodó férfi szemszögéből mutatja be, hogy a tudattalanba száműzött homoerotikus vonzalom és halálvágy hogyan keríti hatalmába a hőst.

4. The Way Elvish Poems Shape the Mythic Space in J.R.R. Tolkien's The Lord of the Rings

Szerző:

Nagy Kinga (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Mihály Vilma-Irén (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

People familiar with The Lord of the Rings – either with the novel or the movie – may have noticed the significance of the Elves within the story. Though they are not central characters, they play a special role in the story, and according to the history of Middle-earth, in the literary creation of this world as well. On the one hand, much information is given about the Elves in The Silmarillion (first published in 1977), on the other hand, if we look at their poems included in The Lord of the Rings we may find further details, other than those written down previously. Tolkien's talent was extensive enough – see the sketches of the different places in the novel, the symbols, the invented languages etc. – to presuppose that the poems have other purposes than just to play with the narrative. There are recurring symbols in the Elvish poems referring to space that reveal a lot to us about the narration itself and the function of the mythic elements that do not seem to be noticed at first.

This revelation led me to analyse the Elvish poems appearing in Tolkien's The Lord of the Rings from the perspective of space. The spatial elements are presumably endowed with mythic quality. Hence, the aim of my paper is to draw this mythical space and find out its function and meaning within the novel. Furthermore, the chief purpose of my analysis is to make a step towards a better and deeper understanding of Tolkien's special world, to understand the way he created Middle-earth and also, to show a little part of its literary value.

A further analysis may focus on the other poems of the races in Middle-earth whether they also relate in a way to this mysterious land, or what kind of mythical image is created through their symbolism. Besides that, it may be possible to reveal what other mysteries are hidden in the poems

that would help to make another step towards a better understanding of Middle-earth.

5. Antiquity Reloaded

Szerző:

Egyed Péter (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Témavezetők:

dr. Pap Levente (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

dr. Mihály Vilma-Irén (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

Crime fiction is the genre which is both disdained and desired by literature. It is not considered relevant from the perspective of the academic community, it cannot be described and categorized by the characteristics and peculiarities of high literature and it is “banished” from its fields, named by mercy as popular literature.

In this study the main features of the historical crime fiction shall be discussed. This relatively new genre came to life by merging two different, previously extant genres, namely historical fiction and detective fiction. History and mystery are the two terms that trigger the eagerness of the readers of this genre. While reading and solving a murder case is exciting and satisfactory, their historical knowledge gets also confirmed.

Yet, is it not more than just a piece of work created to entertain? What is it that lies behind the lines, and allows it to settle in the periphery of high literature? Which are the most appropriate means and methods to work on and with these texts?

Focusing on the above questions the paper is rather theoretical, nevertheless it discusses the topic based on Steven Saylor’s historical crime-fiction, Roman Blood from the Roma Sub Rosa series.

6. Dorian, an Imitation?

Szerző:

Barabás Andrea-Zsófia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Pieldner Judit (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

One of the most interesting features of postmodern literature is the interest manifested towards literary works already accepted as part of the literary canon, contemporary authors combining originality and ownership through different techniques, such as rewriting, recontextualization, repurposing, adaptation, and imitation.

Will Self’s novel, entitled *Dorian, an Imitation*, published in 2002, is a contemporary version of Oscar Wilde’s *The Picture of Dorian Gray*, the author himself describing it in the first interview with him about the novel as “an imitation - and a homage”, “a complete and professed

rewrite of a classic” (McCrum, 2002).

Literary researches of postmodern works have already made difference between the two concepts: “rewriting” and “imitation”. Still, Self’s paratextual “contract” with both the title and the type of transtextuality specified as imitation, is not only a relationship of the two texts, but it also stands its ground as an entirely separate concept, as an autobiographic signal and an impact upon the reader, in certain circumstances of a concrete historical and social background.

As Gérard Genette states in *Palimpsests: Literature in the Second Degree* (1997): “The trouble with ‘research’ is that by dint of searching one often discovers ... what one did not seek to find.”

In my approach, imitation always involves a distinct mode of perception, while rewriting implies an objective analysis followed by a certain creative wish to change some parts, to add a meaning or fill the “holes” of the text or to amplify the silent voices of the deep meanings. From this point of view, in the case of imitation, the focus is on similarities and in the case of rewriting the changes are more obvious, resulting in a creative version of the hypotext, mostly at the end of Self’s novel.

In this context, the aim of my research is to analyse and identify the textual practices from the conceptual perspectives of “rewriting” and “imitation”, regarding the particularities of the two novels mentioned above. At this point, comparing narrative techniques, in spite of all differences, finally leads to the conclusion which emphasizes the morality of eternal truth that hoarding sins results in the annihilation of mankind.

7. A "farsang farka" Kászonban

Szerző:

Onika Orsolya (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Lajos Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

„A farsangi hagyománykör rendkívül szerteágazó és sokrétű” – állapítja meg Ujváry Zoltán, a magyar nyelvterület alakoskodó szokásainak kutatója (Ujváry Zoltán 1990: 5). A téli ünnepkör végéhez közeledve, figyelmemet a Csík környéki farsangtemetések és ezekhez kapcsolódó szokások változatossága keltette fel.

Ebben a dolgozatban egy elemzés keretében azt vizsgálom meg, hogy egy Hargita megyei községben, Kászonban, hogyan maradtak fent a farsangi szokások, illetve miként változnak a hagyományok e községen belül a társadalmi változások és a hivatalos kultúra hatására. Feltérképezem, hogy melyek a legfontosabb elemek, melyek a község farsangi szokásaiban fellelhetőek, ezek hogyan kapcsolódnak a farsangi ünnepkör általános jelentéseihez és funkcióihoz, illetve milyen sajátosságokat fedezhetünk fel a kászonai farsangtemetés szokásrendjében. A Megyei Kulturális Központ által 1993 óta rendszeresen szervezett farsangbúcsúztató fesztiválok a folklorizmus jelenségkörébe illesztik az itteni előadássorozatot, hatással lehetnek a szokások alakulására.

Kutatási módszereim a résztvevő megfigyelés és az interjú módszere.

Idén „kukucsként” jelen voltam a Gyergyószárhegyen megszervezett 28. Hargita Megyei Farsangbúcsúztatón, ahol a kászonai csoport nyomába szegődve igyekeztem minden apró

részletre figyelni, naplóban lejegyezni tapasztalataimat és a bennem megfogalmazódó kérdéseket. A kászoni bikaütesen, a szokás helyi ünnepi alkalmán is részt vettem, és mélyinterjút készítettem a farsang szervező és vezető embereivel. E három adatforrás összehasonlító értelmezésével próbálok választ találni megfogalmazott kérdéseimre a hagyomány és újítás, hagyomány és elit kultúra összefüggéseivel kapcsolatban.

8. Turizmus és nyelvi tájkép

Szerző:

Sós Henrietta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Dégi Zsuzsanna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

Különböző táblák, nyilvános feliratok, jelzések, utcanevek, helységnevek alkotják egy adott régió vagy város nyelvi tájképét. Ezek alapján megvizsgálható a város nyelvhasználata, illetve rávilágít arra is, hogy milyen többségi és kisebbségi csoportok jelennek meg, valamint megfigyelhető az ezek közt levő hatalmi kapcsolat is.

A nyelvi tájképek megtalálhatóak a virtuális világban is. Jelen vannak honlapokon, közösségi média felületeken, mint például a Facebook oldalakon. Ezek a virtuális nyelvi tájképek egy adott képen, feliratban, bejegyzésben lelhetők fel és ugyancsak, mint az általános nyelvi tájképek, a felhasználók nyelvhasználatára és a nyelvek közötti megosztásra mutatnak rá.

Mivel a turizmus sok esetben befolyásolja egy adott térség nyelvi tájképét, a megcélzott turisták, vendégek nyelveit feltüntetve, a nyelvi tájképkutatásban gyakran foglalkoznak az étlapok, panziók, hotelek és más turisztikai egységek felirataival. A nyelv és turizmus kapcsolata nagyon fontos szerepet játszik, ugyanis a turizmusban nagyon nagy szükség van a nyelvre/idegen nyelvre, ahhoz, hogy a különböző turisztikai egységek a szolgáltatásaikat igénybe vevő fogyasztókkal jól működő, kölcsönösen előnyös kapcsolatokat alakíthassanak ki.

A dolgozat célja megfigyelni és értelmezni két erdélyi turisztikai egység Facebook oldalának nyelvi tájképét a turizmus és nyelvi tájkép összefüggésének szempontjából. A kutatás során arra keresem a választ, hogy milyen nyelveken jelennek meg a Facebook oldalon található bejegyzések, mi az egyes nyelvek használatának aránya, illetve megfigyelem, hogy milyen nyelvi igényességgel kerülnek megosztásra az adott bejegyzések. Továbbá, félig-strukturált interjút készítettem a vizsgált panziók tulajdonosaival arra keresve a választ, hogy ki szerkeszti, illetve ki a felelőse a panzió Facebook oldalának.

II. TANULÁS- ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTANI SZEKCIÓ

1. A tudás gyökerei is lehetnek édesek

Szerző:

Lőrincz Annamária (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterszak, I. év)

Témavezető:

dr. Tódor Imre (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet)

Kivonat:

Mára temérdek tanulmány és maga Csíkszentmihályi Mihály is igazolta a Flow motivációs elmélet megalkotásával a kisgyermekként megfogalmazott gondolatát miszerint „a tudás gyökereinek nem muszáj keserűnek lennie...” (Csíkszentmihályi, 2001: 4.).

A napjainkban felnövekvő digitális nemzedék számára elengedhetetlen, hogy ne csupán a külső motivációs tényezők legyenek hatással a tanítási-tanulási folyamat során, hanem alakítsuk ki, keltsük fel bennük a belső motivációt, az elkötelezettséget is. Ebből adódóan dolgozatomban egy olyan innovatív oktatási módszer és annak tanórai alkalmazhatósága után kutattam, mely alkalmas a már nevesített igények kielégítésére. A gamification avagy a játékosítás egyre szélesebb körben sikeresen alkalmazott oktatási módszer, amely mindenekelőtt a belső motivációt hivatott előmozdítani.

Kutatásom első részében a játékosítás szakirodalmi hátterét ismertetem, ahol kitérek az oktatás területén érzékelhető változásokra is. A második részében a gamification multidiszciplinárisan alkalmazható, szakspecifikusan gazdasági tantárgyak keretén belüli alkalmazási lehetőségeit keresem, melyek úgy a hagyományos, mind az online és a hibrid oktatásszervezési keretek között működőképesek. Harmadsorban a játékosítás innovatív és újragondolt online és offline oktatási eszközök (Tabu társasjáték, LearningApps, Kahoot...) felhasználásával ismertetem ezek tanórai megvalósíthatóságát. Kutatásom arra a következtetésre jut, hogy bátran „keverjük a munkát, tanulást mulatsággal”, mert a kettő nem kizárja, hanem épp ellenkezőleg jól kiegészíti egymást.

2. A jó tanár profilja a felsőoktatásban

Szerző:

Benedicsics Dalma (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom szak, 2. év)

Témavezető:

dr. Tódor Erika-Mária (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

Egy japán közmondás szerint: “Egy remek tanárral eltöltött nap többet ér, mint ezeréves szorgalmas tanulás”. A tanár személyisége nagymértékben befolyásolja a tanulási motivációt, a felnőtté válás milyenségét, egyszerűen a felfedező és önfelfedező tanulást.

Kutatásom célja feltérképezni a hatékony tanár profilját az egyetemi hallgatók szemszögéből, így arra próbálok választ keresni, hogy a felsőoktatásban milyennek ítélik meg a hallgatók a jó tanárt.

Kérdőíves kutatási módszer alkalmazásával fogom felmérni a Sapientia EMTE csíkszeredai helyszín egyetemi hallgatóinak véleményeit. A munkám során arra fogok törekedni, hogy a válaszok alapján körvonalazzam az említett helyszín hatékony tanár-profilját és ennek összetevőit.

3. A cserkészlet, mint non-formális tanulási környezet Erdélyben

Szerző:

Asztalos Anita (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Dégi Zsuzsanna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék)

Kivonat:

Kutatásom a cserkészlet, mint non-formális oktatási, nevelési forma bemutatásán alapszik, mely a cselekedve tanulás módszerét foglalja magába. A non-formális oktatás egy kevésbé szervezett tanulási forma, mint a formális oktatás, de mégis jól megtervezett tevékenységeken és tanítási célokon alapul. Birdwell és mtsai (2015) úgy tekintenek a non-formális oktatásra, mint egy olyan tanítási forma, amely leginkább a cselekedve tanulás módszerére alapoz, egy olyan tapasztalatokra épülő holisztikusabb tanulási forma, amely különös tekintettel van a társadalmi és érzelmi képességek fejlesztésére.

A kutatás célja a cserkészlet bemutatása, mint non-formális oktatási forma, kiemelve a non-formális tanulási környezetre jellemző módszereket és technikákat és összevetve azokat a cserkészletben alkalmazott módszerekkel, tevékenységekkel. Úgy a cserkészlet, mint a non-formális oktatás is a cselekedve tanulás módszerére épül, kiegészítve különböző játékosítási technikákkal.

Továbbá, a kutatás fő célja feltárni azokat a lehetőségeket, melyek kapcsolódási pontot jelentenek a cserkészlet és a formális intézményi oktatás között. A lehetőségek és közreműködés esélyének feltárása érdekében online kérdőív segítségével három különböző célcsoportot céloztam meg – a cserkészleteket, tanárokat és cserkész tanárokat. Az érdekelt felek részéről kapott válaszokat a kérdések típusának függvényében kvantitatív illetve kvalitatív tartalomelemzési módszerrel elemeztem. Végül a kutatás eredményeit egy SWOT elemzés segítségével foglalom össze.

4. A digitális tankönyv, mint innovatív tanítási segédeszköz

Szerző:

Keresztes Barbara (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fordító és tolmács mesterképzés, 2. év)

Témavezető:

dr. Tódor Imre (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet)

Kivonat:

Az emberek a világ számos területén a technológia vívmányainak segítségével valósítják meg tudományos céljaikat. A társadalom elvárásainak megfelelően megnövekedett az információs és kommunikációs technológia (IKT) eszközeinek használata, és fokozatosan az oktatás részévé vált a digitalizáció. A számítógépek és interaktív táblák megjelenése maga után vonta a digitális tankönyvek debütációját is. A digitális tankönyvek megjelenésével teljesül az igény, hogy korszerűvé váljon az oktatás.

Empirikus jellegű kutatásomban arra keresem a választ, mintegy azt a feltételezésemet szeretném tesztelni, miszerint a hagyományos tankönyveket kiegészítő digitalizált, interaktív formátum, amely különböző multimédiás eszközökkel van ellátva (mint pl. hanganyagok, videók, játékok stb.), hozzájárulhat az oktatás minőségének a javulásához, a tanulók belső motivációjának a növeléséhez. Ezt megelőző fokosabb kérdésem azonban mégis az, hogy az oktatás közvetlen résztvevői (pedagógusok, tanulók, szülők) azt egyáltalán használják-e a tanítási-tanulási folyamat során. Kutatásom eszközüül egy 23 kérdést tartalmazó kérdőív szolgált, amelyet a Hargita megyei pedagógusok körében végeztem. Angol nyelvszakos pedagógusként vizsgálódásom a nyelvoktatás keretei közé húzódik, melynek értelmében angol, román, német és más idegen nyelvet oktató pedagógusok tapasztalatait és véleményét felhasználva tesztelem a digitális tankönyvhasználatról felállított hipotéziseimet. A megadott válaszok hozzájárulnak egy átláthatóbb, egy realitás alapú kép kialakítására a digitális tankönyvek használatának elterjedéséről, hatékonyságáról, valamint annak pozitív, illetve negatív hatásairól egyaránt.

5. Séta a város kulturális örökségének bűvöletében a DST módszer segítségével

Szerző:

Vargyasi Levente (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és PR szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Tódor Imre (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet)

Kivonat:

A digitális történetmesélés módszerének oktatásban betöltött szerepe vitathatatlan, amelynek széles körű használata az utóbbi évtizedben terjedt el úgy az oktatás világán kívüli, mind az azon belüli szférában. Közelálló oktatási módszer számomra, hiszen kommunikációs szakemberként a munkám során képi retorikát használok gondolataim kifejezésére.

A dolgozatomban arra próbálok rávilágítani, hogyan is lehet az általános tagozatú tanulók, pontosabban a 6. osztályosok számára a nemrég megjelent új tantárgy (Társadalmi nevelés) keretén belül egy számítástechnikai eszközökkel felszerelt osztályteremben a digitális történetmesélés módszerét alkalmazni olyan témára, mint például a kulturális örökség. Vajon hogyan valósítható meg a téma mozgóképpé való feldolgozása az adott korosztály tudásszintjének, illetve technikai és gyakorlati fejlesztésének figyelembevételével?

A kulturális örökség tananyagrészt vizuális témának találok, igazi kihívás azt képi retorikai eszközökkel elmesélni, úgy a diákok, mint a tanár számára. A tevékenység megszervezésekor, valamint a feladatok megoldása során a kollaborációra, egymás segítésére, az elfogadására, a kommunikációs készségek, valamint a digitális technológiai készségek fejlesztésére helyezem a hangsúlyt. Ennek a megvalósításához együttműködésen alapuló munka szükségeltetik, aktív és tudatos részvétel a tanulók részéről. Célom a már nevesített téma alapján kisfilm forgatása, amelyet a tanulók közösen készítenek, így aktivizálva a bloomi kognitív szféra legfelső szintjét, az alkotást.

Mert az alkotás örömében hihetetlen „erő” nyilvánul meg.

6. Játékos értékelés az iskolapadban, otthon és a felhőben

Szerző:

Bartalis Szilvia-Beáta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdasági informatika szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Tódor Imre (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet)

Kivonat:

Ha visszagondolunk az iskolai és az egyetemi tanulmányi éveinkre elkerülhetetlen, hogy az értékelés valamilyen típusa és annak kontaminációja elő ne kerüljön emlékeink közül. A dolgozatom centrális kérdése arra fókuszál, hogy mely értékelési eszköz és módszer járul hozzá a hatékony tanórai értékelési folyamathoz. A tanulók számára lényeges, hogy azonnali és folyamatos visszajelzést kapjanak a munkájukról, fejlődésükről, mely könnyen megvalósítható a digitális, gamifikáció általi értékelés mentén. Ráadásul nemcsak a tanuló, hanem a tanár számára is azonnali képet nyújt a diákok ismeretéről, könnyedén fel tudja mérni a diákok kezdeti szituációját, nyomon tudja követni a fejlődésüket. Hatékony, mivel lehetősége van alkalmazni a tanóra elején az előző tanórai anyag ismétléseként, a tanóra közepén a tananyag elmélyítése érdekében, vagy a tanóra, illetve a tanegység végén összegzésként.

A dolgozatomban olyan alkalmazásokat ismertetek, mint a Classflow, a Quizlet, a Kahoot, és a Google Forms/teszt. A felsorakoztatott online/digitális felületek ugyanakkor a verseny élményéhez is hozzájárulnak, emellett azonnali feedback-et is nyújtanak. Dolgozatom elméleti részében a játékosítás oktatási szférában betöltött szerepét és lehetőségeit, majd az alkalmazott részében célirányosan az IKT tantárgy keretén belül igyekszem megtalálni és ismertetni azokat a módokat, amelyek által alkalmazható a gamification alapú értékelés. A visszajelzések alapján ezen eszközök használata nemcsak a pedagógus munkáját, a gyakorlást, a differenciálást könnyítik meg, hanem pozitív hatással van a diákok munkakedvére, motivációjára is.

III. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK SZEKCIÓ

1. A klímaváltozás diskurzusai: A születendő globális ideológia.

Szerző:

Kocsis Zoltán (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 2. év)

Témavezető:

dr. Hubbes László-Attila (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Kivonat:

A globalizáció és a multikulturalizmus diskurzusai elemzésének mintájára (Nemesi 2015), elemezni fogom és bemutatom a klímadiskurzusok visszatérő elemeit, pro és kontra paradigmáit. Bemutatom, hogy versengő és társdiskurzusok a globalizáció és multikulturalizmus diskurzusaival, amelyek arra törekedtek, hogy megsemmisítsék vagy meggyengítsék az izmusok ideológiáit és a vallásos meg a nemzeti identitástudatot. Ezt elérni még mindig nehéz, mivel az államok és a polgáraik még mindig keresik azt az eszmei fogódzót, amivel azonosulhatnak. Bemutatom, miként kapaszkodnak a nemzetállamok polgárai a régi eszmék maradványaiba és az új burjánzó eszmékbe, mivel a globalizáció és a multikulturalizmus törekvései és a gazdasági válság ideológiai vákuumot hoztak létre.

A klímaváltozás diskurzusai mögül kihallatszik az új ideológia, amelyet azok karolnak fel leghamarabb, akik a globalizációt és a multikulturalizmust is felkarolták. Az új ideológia világnézettől és nemzeti hovatartozástól függetlenül felkarolható, mindenkit magával ragadó mivel mindenki ügye és üdve a bolygó megmentése. E globális ideológia nem első és nem utolsó, de egyik érdekes és kiemelkedő apostola, reklámarca Greta Thunberg. Az ő diskurzusai a klímaváltozás megállításáért küzdő zöldek diskurzusai, új arccal régi törekvések ezért a klímaváltozás diskurzusainak elemzésénél rámutatok arra, hogy mit tettek hozzá az eddigiekhez az ő diskurzusai. Bemutatom, hogy melyek, azok az elemek, amelyek szélső baloldali és ugyanakkor vallási szint adnak a zöld ideológiának, és amelyek a Greta Thunberg és más befolyásos aktorok diskurzusaiban egyre jobban feltűnnek. Ugyanakkor rámutatok, hogy Greta Thunberg egy áldozat, a hatalmi törekvések ártatlan és jóhiszemű áldozata, könnyen manipulálható reklámarc, akinek ellopják a gyerekkorát céljaik megvalósításáért nem lévén tekintettel betegségeire és családi hátterére. A diskurzusok hátterében hallható, hogy akik ezt megtették, más csínyekre is képesek. Sajnálatos, hogy a Máté 24:28 apokaliptikus szövegével (*Mert ahol a dög, oda gyűlnek a keselyűk*) összhangban, a valós gondokat is kihasználják érdekcsoportok, hogy hasznot húzzanak, és ehhez nem riadnak vissza a tömeges hisztéria keltésétől sem, amikor kezükben lenne a hatalom és a források, az értelmes megoldások keresésére. Jelen dolgozat bár kritikai hangvételű, nem tagadja a klímaváltozást, de a megoldást nem a 16 évesek szerkesztett érzelmes felszólalásaiban, sem az érdekeltek manipulatív tetteiben, hanem az értelmes mérlegelésekben és kivitelezhető, emberkímélő döntésekben látja.

2. Szülői félelmek a családi mediáció kontextusában

Szerző:

Bagoly Anabella (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és PR szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Biró A. Zoltán (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Kivonat:

A térségi szakirodalmi vonakozásban is meglehetősen gyakran tárgyalt kérdés az IKT eszköz-, és tartalomhasználattal járó számos előny. (Szász 2018; Benedek 2018). Ugyanezen szakmai tanulmányok lényegesen kevesebb kutatási eredménnyel szolgálnak az internet veszélyeivel, kockázati tényezőivel kapcsolatban.

Jelen dolgozatom célkitűzése székelyföldi térségben élő családok félelmeinek, veszély érzékelésének felmérése általános iskolás gyermekek digitális eszközhasználatára vonatkozóan.. Kutatásom feltáró jellegű, nem azon veszélyek beazonosítására irányul elsősorban, amelyeket a szakirodalom azonosít be, hanem azon kockázatok kimutatására, amelyeket a szülők észlelnek általánosan és specializáltan gyermekeik internethasználatára során. A veszélyek és félelmek beazonosításán túl kutatásom a szülők attitűdjére is kiterjed, a kockázatokhoz való hozzáállás vizsgálatára, a veszélyek elkerülésére, a problémák megoldásaira tett javaslataikra. A térségi szakirodalomban az attitűdkutatás már jóval elterjedtebb gyakorlat, azonban az elemzések ebben az esetben sem a veszélyekhez való hozzáállásra irányulnak. (Bodó 2017; Hátsek 2017; Pinti 2017)

Általános iskolás gyermekek szülei körében készített mélyinterjúkkal járom körbe a szóban forgó kérdést. Az adatok feldolgozásához választott kutatásmódszertani eljárás a narratíva elemzés.

Kiemelten fontosnak érzem a veszély és kockázat felmérés problémáját, hiszen a kutatási eredmények által segíthetünk a szülők családon belüli, IKT eszközhasználatra vonatkozó mediációs szerepének megtervezésében. Elérhetjük, hogy a szülők a gyermekek internethasználatának megkezdésével egy időben értesüljenek az esetleges veszélyforrásokról, segíthessenek nekik abban, hogy hogyan és mire kell a különböző IKT eszközöket tudatosan használni a kockázati tényezők minimalizálásával.

3. Kapcsolattartási formák a barátokkal a koronavírus-járvány kontextusában. Feltáró kutatás erdélyi magyar egyetemisták körében

Szerző:

Györfi Kinga (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 2. év)

Témavezető:

dr. Nistor Laura (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Kivonat:

Kutatásom indíttatása megtudni, az erdélyi magyar egyetemisták hogyan vélekednek a barátságról a szükségállapot ideje alatt; hogyan élik meg a #maradjotthon jelenséget a szoros kötelékek, nevezetesen a barátságok fókuszában; az offline tér beszűkülésének hatására milyen újfajta mintázatok jelennek meg az online térhasználatukban.

Módszertani szempontból az online kérdőív mellett döntöttem. A kutatás több korlátjával kell számolni, például azzal, hogy nem reprezentatív, nem hoz általánosítható eredményeket;

többször az intenzív internethasználók, közösségi média-használók válaszolnak a kérdőívre, így azok, akik nincsenek jelen nem tudják árnyalni például a digitális technológiáról szóló kérdésfelvetést; másrészt valószínűleg nagyobb eséllyel töltik ki azok, akik közeli ismerőstől kapnak erre felkérést. Az adatfelvétel 2020. április 23. és május 1. között történt, egy hétig tartott. Ekkorra az válaszadók már megtapasztalhatták a szükségállapotot, adaptálódhattak valamennyire, kialakíthatták a stratégiáikat és a rutinjukat ebben a különleges helyzetben.

A kérdőív kitöltői zömében a Z generációhoz tartoznak. Legtöbbször homogén halmazként említik a különböző generációkat, megbélyegző, pejoratív jelentéstartalmakkal társítva a mindennapokban. Így például a Z generáció, beceneven digitális benszülöttek (Prensky 2001 id. Pál 2013), kapcsolgatók, „Instant online” korosztály (Mutter 2004 id. Pál 2013), „dotcom” gyerekek, akik nehezen teremtenek kapcsolatot, lusták, gyorsétermekben esznek, szétszórtak, ’geek’-ek, individualisták, sok időt pazarolnak az interneten, de persze kezdeményező fajták is és toleránsak és már mind beszereztek az 5G-t.

Ezzel szemben, a dolgozatomban szeretnék ebből a nézetből egyet hátralépni, hiteles szakirodalmi forrásokat találni és tényszerűségekre törekedni a kutatási eredményeim bemutatásában. A nagymintás ifjúságkutatások tapasztalatait összegezve, például a Kárpát-medencei GeneZYs adatbázisát figyelembe véve, elmondható, hogy „a szabadidős társadalom meghatározás tehát ilyenformán kevésbé illik a fiatalokra, míg a képernyő-társadalom meghatározás jobban illik (hasonlóan a screenagerhez)” (Nagy 2013:227), ugyanis a mindennapok jelentős részét digitális eszközök képernyőit nézve töltik.

Fontosnak gondolom kiemelni, hogy bár sokan úgy vélik, hogy a Z generáció tagjai számára kevésbé fontosak a személyes kapcsolatok, kutatásom arra mutat rá, hogy a Z generáció tagjai számára továbbra is nagyon meghatározó a barátokkal, ismerősökkel való személyes kapcsolat ápolása. Barátokra főként az iskolában, egyetemen, munkahelyen tesznek szert, s ezeket egy időben élnek meg a valós és a virtuális világban. Az internetet is, mint a meglévő barátságok fenntartását elősegítő eszközt használják inkább, kevés arányban kötnek barátságot a neten.

4. Ipari munka a rendszerváltás fényében - A csíkszeredai traktorgyár

Szerzők:

Szasz Zsuzsanna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Szociológia szak, 3. év)

Geréd-Várhelyi Zoltán (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Szociológia szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Bálint Blanka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Kivonat:

A rendszerváltást megelőző években Csíkszereda fontos szerepet játszott a térség iparosodási folyamatának fellendülésében. A helyi gyárak több ezer, nagyszámmal vidékről ingázó munkás számára biztosítottak állandó jövedelmet, jó körülményeket a családalapításra, esetenként szolgálati lakást is. Ezek sorába tartozott az 1970-es években induló csíkszeredai traktorgyár, melynek működésének hatásosságát a rengeteg külföldi import (Algéria, Olaszország, Németország) is mutatja. Az 1989-es változások a gyári munka hanyatlását, privatizációt és szinte kivétel nélkül a gyárak bezárását eredményezték. A traktorgyárat és az ottani munkakörülményeket máig élénken szívükben őrző alkalmazottak tömegesen maradtak munka nélkül, sokan a kilátástalanságból eredő tragédiákat éltek meg.

Kutatásunk célja bemutatni, hogy a stabilnak hitt munkahely elvesztése után az egykori gyár alkalmazottjai miként birkóztak meg a változás súlyával, miként boldogultak az új rendszerben. Bemutatásra kerül az 1989 előtti élet és az akkori gyári munka, továbbá a munkájukban történt hétköznapi életükre is kiterjedő változás, amely a rendszerváltás után következett be.

Kutatásunk során 15 életútinterjú segítségével olyan egykori traktorgyári alkalmazottak történeteinek keresztül igyekszünk megismerni a gyári hangulatot, akik a változások hatásával szembenézve, túllépve a nehézségeken megbirkóztak az újrakezdéssel. A kapott információkat fenomenológiai jelentéskondenzációval dolgoztuk fel. A beszélgetések során különleges életutak bontakoztak ki, nehézségekkel, de leggyakrabban humoros, erős kötelékeket bemutató, összetartó munkaközösség képét sugalló történetekkel találkoztunk.

5. A természetes szépség nyomában: környezettudatos kozmetikai és tisztálkodási szerek használata a csíkszeredai fiatalok körében

Szerző:

Korodi Szidónia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Kommunikáció és közkapcsolatok mesterképzés, 1. év)

Témavezető:

dr. Nistor Laura (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék)

Kivonat:

Napjainkban az egészséges termékek (pl. élelmiszerek, kozmetikumok, tisztálkodási szerek stb.) fogyasztása iránt megnövekedett a fogyasztói kereslet, a szakirodalom szerint megatrenddé nőtte ki magát ez a piaci rés. Ezzel a trenddel összefüggésben egyre inkább elterjedté váltak a környezettudatos és az etikus fogyasztás különböző formái, pl. veganizmus, amely nem csak azt jelenti, hogy nem fogyasztunk állati eredetű élelmiszereket, hanem az állatokkal kapcsolatos kíméletes bánásmódot is, így például az állatkísérlet-mentes kozmetikumok fogyasztása is ide tartozik. Adva a kérdés aktualitását, kutatásomban arra vállalkoztam, hogy utánajárjak, hogy a székelyföldi, ezen belül is a csíkszeredai fogyasztók mennyire elkötelezettek a környezettudatos, szűkebb értelemben az állatbarát (vegán és cruelty free) kozmetikumok és tisztálkodási szerek használata mellett.

IV. GAZDASÁGTUDOMÁNYI SEKCIÓ

1. Előrejelzések a román nyugdíjrendszer fenntarthatóságára vonatkozóan

Szerző:

Lőrincz Annamária (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Alkalmazott közgazdaságtan és pénzügy mesterszak, I. év)

Témavezető:

dr. Makó Zoltán (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék)

Kivonat:

A nyugdíjrendszer illetve annak fenntarthatósága komoly gazdasági, társadalmi, politikai valamint pénzügyi kérdéseket vet fel. Több tudományos dolgozat, kutatás is elemzése során statisztikai mutatóként az átlagból indul ki viszont az átlag nem egyértelműen a legjobb mérőszám, hiszen torzíthatja a valóságot, kutatásunk során épp e miatt a mediánnal és az eloszlás függvényekkel helyettesítettük, a jobb megközelíthetőség érdekében. Megvizsgáltuk a államháztartás redisztribúciós funkciója révén megvalósuló állami nyugdíjrendszer bevételi és kiadási oldalát az elmúlt 10 évben, a nyugdíj reálértékek alakulását valamint megpróbáljuk előrejelezni a következő 40 évben való alakulásukat.

2. Pályázati lehetőségek áttekintő vizsgálata a székelyföldi megyékben

Szerző:

Kozomos Emőke (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Vezetés és szervezés mesterképzés, 2. év)

Témavezető:

dr. György Ottilia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék)

Kivonat:

Az elmúlt években Romániában, ezen belül Székelyföldön jelentős számú Európai Unió támogatási projekt valósult meg. Mindemellett Székelyföldön évente a Magyar Állam jóváhagyásából származó programok keretein belül egyaránt jönnek létre megpályázott tevékenységek.

A 2014-2020. -as pályázati ciklusban figyelembe vettem a POR, a PNDR, a PNDL programokat majd a Start Up, a BGA és a Proeconomia támogatási lehetőségekre is kitértem. A témával kapcsolatban a három Székelyföldi megyére (Maros, Hargita és Kovászna) leosztott összegeket egyesítettem és kategorizáltam emellett számos kutatási kérdést fogalmaztam meg mint például: Románia középrégiójából Székelyföld mekkora támogatást élvezhetett, mit kell tudnunk a három székelyföldi megyéről, az adott megyében hány falu és hány város, municípium számíthatott és kapott támogatást, illetve milyen regionális illetve helybéli különbségek vannak az adott térségekben.

A kérdések megválaszolására számos szakirodalmi eszközt felhasználtam, majd a gyakorlati munkához alapos összegzésre és elemzésre volt szükségem ahhoz, hogy levonjak bizonyos hipotéziseket, amelyek megmutatják, hogy az adott megye a programok által miben

szerzett előnyt vagy éppen miben szenved hátrány a másik két szomszédos székelyföldi megyéhez viszonyítva, illetve mire lenne esetleg szüksége a további fejlődési lehetőségek kihasználásához.

3. Csíkcsicsó fejlesztési lehetőségeinek elemzése kérdőíves kutatás alapján

Szerző:

Szabó Szilvia (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Általános közgazdaságtan szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Madaras Szilárd (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Üzleti Tudományok Tanszék)

Kivonat:

Dolgozatomban elemzem Csíkcsicsó jelenlegi helyzetét négy fő területen: infrastruktúra, gazdasági fejlesztés, foglalkoztatás és közösségi élet, valamint ezek fejlesztési lehetőségeit. Azért választottam ezt a témát, mert egyrészt nagyon közel áll hozzám a település, másrészt a közeljövőben segíteni szeretném akár magánszemélyként is az önkormányzat munkáját azzal, hogy egy pontos helyzetképet adok a jelenlegi állapotról, valamint a lakossági igényekről.

Kutatásom alapját egy kérdőíves felmérés képezi, amely online és papírformában volt lekérdezve. A kérdőívet magyar nyelven szerkesztettem, továbbá nyomatékosítottam a felhívó szövegben, hogy kizárólag Csíkcsicsóban lakó személyek jogosultak a kitöltésére. 152 felhasználható, teljesen anonim választ kaptam. A kérdőíves kutatás 2019. október 22 és november 25 között valósult meg. Kutatásom fő motivációja az volt, hogy olyan kérdésköröket tudjak érinteni, amelyek eddig más felmérésben nem szerepeltek, valamint valós jövőbeli ötleteket és megvalósítási terveket gyűjteni, a település fejlesztéséhez.

4. Termelési szövetkezetek létjogosultsága Csíkszentgyörgy községben

Szerző:

Cilip Júlia Orsolya (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Vezetés és szervezés mesterképzés, 1. év)

Témavezető:

dr. Péter Emőke Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék)

Kivonat:

A Termelői szövetkezetek már a 19 századból igen ismertek, mint államosított gazdaságok, amikor ugyan is a gazdák állatai és birtokait elvették és a közösbe helyezték. Ez minden gazdában, családban igen mélyen sebzett nyomot hagyott. Kutatásom során arra keresem a választ, hogy mennyire gyógyulták ki a gazdák ezt a sebet és, hogy tudnának-e újra szövetkezetbe lépni és közösen dolgozni. Empirikus kutatásom kvalitatív és kvantitatív felmérésen alapul. Kicsit más arculatát szeretném megismertetni a fiatalabb és idősebb gazdákkal. Véleményem szerint a jövőben lényegesebb előnyel fognak rendelkezni azok a gazdák, akik valamilyen szövetkezeti tagsággal rendelkeznek, ebben szeretnék valamilyen segítséget nyújtani a számukra hisz, amikor ezt a témát néhány őstermelői körben meg-émleltem, ha még nem is lennének nyitott rá jelenleg, de bizonyára elgondolkodnak rajta. Előzetes felmérésem alapján inkább a fiatal gazdák lennének nyitottabbak arra, hogy szövetkezetbe álljanak, mivel bennük nem lelhető fel a fenneb említett

mélységes seb amit nem igazán tudtak kiheverni azok személyek sem akik esetleg csak kisgyerekeként élték, vagy csak mesélték nekik. Bizonyára féltik a javaikat a termelők. A jövő nagy lehetőségei rejlenek a társulásokban a gazdaságok megmaradása a támogatások kihasználása, de akár munkahelyek teremtése érdekében is segítségére lehet a Székely népnek hisz Nyugat európai országok már pozitív példát mutattak fel ezen a téren.

V. KÖRNYEZETTUDOMÁNY ÉS BIOTECHNOLÓGIA SZEKCIÓ

1. SARS-CoV-2 stabilitás vizsgálat RT-PCR módszerrel orr- és garat nyálkahártya mintából

Szerző:

Szép Evelin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Fenntartható biotechnológiák mesterképzés, 1. év)

Témavezetők:

dr. Albert Beáta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

drd. Salamon Pál (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

Kivonat:

Az eltelt évek, évtizedek során a biológiai, kémiai és molekuláris biológiai eredmények, valamint a laboratóriumi műszerek fejlődésének köszönhetően egyre több és újabb diagnosztikai módszer vált lehetővé. Ezen módszerek egyik kiemelkedő tagja a valós idejű PCR (RT-PCR), amely lehetőséget biztosít különböző betegségek, génmutációk tanulmányozására, valamint fertőzések kimutatására és nyomon követésére.

2019 decemberében Wuhan városában kialakult a jelenleg is tartó SARS-CoV-2 világjárvány epicentruma. A gyorsan terjedő és súlyos légúti megbetegedést okozó vírus központi szerepet játszik jelenleg is a tudósok és orvosok körében. Megismerése, tanulmányozása elsődleges fontosságúvá vált mindenki számára.

Kutatásunk témája a SARS-CoV-2 vírus stabilitásának vizsgálata: virális RNS izolálása, illetve valós idejű kvantitatív PCR alkalmazása. A kutatás során virális RNS koncentrációt és kópiaszámot határoztunk meg. A jelen kutatás kiemelkedő fontossággal bír a jelenleg érvényben lévő világjárvány megfékezése során, hiszen a kapott eredmények hozzájárulnak annak meghatározásához, hogy a mintavételezést követően mennyi ideig mutatható ki teljes bizonyossággal a vírus jelenléte.

Vizsgálataink során az izolátum virális RNS koncentrációja a napok elteltével nem mutat szignifikáns különbséget, a meghatározott kópiaszám eredményei igazolják, hogy a mintavételt követő 7. napon is kimutatható a vírus jelenléte.

A kutatás további lépését képezte annak felderítése, hogy a már megfertőzött páciens esetében megkülönböztethető-e, illetve hogyan határozható meg (szelektálható) a nem fertőző betegek kiválasztása.

2. A PET műanyag hulladék biológiai bontása: a PETáz műanyag bontó enzim vizsgálata

Szerző:

Balog Viktoria (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 4. év)

Témavezetők:

dr. Szilveszter Szabolcs (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

drd. Salamon Pál (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

Kivonat:

Polietilén-tereftalát (PET) egy erős, könnyű és tiszta polieszter. Különböző tároló eszközök előállítására alkalmas, melyek tartalmazhatnak: folyadékokat, vegyszereket, élelmiszereket és nem-élelmiszereket. Európában évente több mint 3 millió tonna PET palack és más PET tartalmú műanyag hulladék keletkezik, melynek kicsivel több, mint 50%-át újrahasznosítják. Az újrahasznosítási technológiák folyamatosan fejlődnek és korszerűsödnek a történelem során.

A PET hulladék újrahasznosítása, feldolgozása többféle úton történhet: fizikai, kémiai valamint biológiai úton. A kémiai eljárás során különböző reagensekkel bontják alkotóelemeire a PET hulladékot. Ezzel szemben a fizikai úton különböző mechanikai kezelések révén alapanyaggá formálják. Ez a feldolgozás-forma jelenleg költséghatékonyabbnak mondható. A PET műanyag hulladék biológiai bontása egy kísérleti fázisban lévő biotechnológiai eljárás, az elmúlt két esztendőben került reflektorfénybe, mely alapját a PETáz műanyag bontó enzim képezi. Az enzim a PET-et mono-2-hidroxi-etil-tereftálsavvá (MHET) és tereftálsavvá (TPA) alakítja. A PETáz enzimet *Indonella sakaiensis* baktériumból izolálták, mely képes szubsztrátumként (szén és energiaforrásként) a PET felhasználására.

A kutatásunk során a PET műanyag hulladék és feldolgozás problematikáját, lehetőségeit elemeztük. Hangsúlyt fektetve a biológiai bontására, vizsgáltuk a PETáz enzim bontási mechanizmusát, valamint *Escherichia coli* expressziós rendszerben való termeltetési lehetőségét és módszertanát. Kutatásunk során két típusú rekombináns konstrukciót kívántunk létrehozni. Mindkét konstrukció tartalmaz egy pelB szignál szekvenciát, mely által a termeltetett rekombináns fehérje szekréciója a periplazmatikus térben valósul meg. A STOP struktúra esetében nem alkalmaztunk affinitás címkével történő jelölést, így e konstrukció azon célt szolgálja, hogy a rekombináns enzim aktivitását, alkalmazását a gazdatörzs együttlétével vizsgáljuk. Azon konstrukció, melyet egy 6 hisztidinből álló affinitás címkével jelöltünk a gazdatörzstől nikkel gyanta alkalmazásával eltávolítható.

A molekulamodellezés során kapott eredmények alapján a rekombináns konstrukciók létrehozása befolyásolja a szubsztrát kötő hely konformációját, az alkalmazott szegmensek lényeges változást idéznek elő a létrehozni kívánt rekombináns fehérje térszerkezetében. Eredményeink kiemelkedő fontossággal bírnak annak tekintetében, hogy a rekombináns konstrukciók tervezése során a rekombináns fehérje funkciójának megőrzése érdekében a térszerkezet *in silico* vizsgálata szükséges.

3. Összehasonlító tanulmány két Remazol textilipari festék adszorpciók eltávolítására vizes oldatból

Szerző:

Jakab Krisztina (Sapientia EMTE, Kolozsvári Kar, Környezettudomány szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Tonk Szende-Ágnes (Sapientia EMTE, Kolozsvári Kar, Környezettudomány Tanszék)

Kivonat:

A tiszta környezet, az alapvető életfenntartó rendszer, az élet színtere az energia- és anyagáramlással együtt rendkívül fontos szerepet játszanak az ökoszisztéma kiegyensúlyozásában. A környezet biztosítja számunkra a levegőt, amelyet belélegzünk, az elfogyasztott vizet és táplálékot. Az édes és tiszta vízhez való hozzáférés minden élőlény alapvető szüksége a létezéshez. Napjainkban egyre nagyobb problémát okoz ezeknek a természeti erőforrásoknak a felhasználása, mivel a nagy intenzitású fejlődésünk okozta környezetszennyezés napról napra erőteljesebb. A szennyezésmentes környezet a 21. század egyik legnagyobb kihívása, hiszen a szerves vegyi anyagok előállításának és felhasználásának mennyisége és igénye világszerte rohamosan növekszik. A gazdaság növekedésében előjáró textilipar nagy mennyiségű vegyszert használ fel a termékek előállítása során az előkészítésben, színezésben és az utómunkálatokban. Ezeknek a vegyi anyagoknak az egészségre vonatkozó veszélyei meghatározóak, ugyanakkor eltávolításuk is nehézségekbe ütközik a nagy mennyiségű szennyvíz utólagos keletkezése révén. Ezért az utóbbi években a szakma figyelme a költséghatékony, nagyfokú potenciált magukban rejtő vizsgálatok felé irányultak, ami a festékipari színezékekkel szennyezett vizek hatékony tisztítását illeti.

Vizsgálatunkban két fontos textilipari festék, a Remazol Red (RR) és a Remazol Blue (RB) reaktív, azo-színezékek vizes oldatából történő adszorpcióját kalcinált tojásbél (*Gallus gallus domesticus*) adszorbenssel tanulmányoztuk. „Batch” (statikus) körülmények között a szorpció folyamataihoz meghatároztuk az optimális kísérleti paramétereket, mint pl. a kiindulási festékkoncentráció, az adszorbens mennyisége és a pH hatása (RR: $C_i = 20 \text{ mg/l}$, 1,5 g adszorbens, $160 \mu\text{m}$, 700 rpm, $\text{pH} = 6,0 \pm 0,2$, $T = 20 \pm 2 \text{ }^\circ\text{C}$, ahol $E\% = 97,3$; RB: $C_i = 20 \text{ mg/l}$, 1,5 g adszorbens, $160 \mu\text{m}$, 700 rpm, $\text{pH} = 6,0 \pm 0,2$, $T = 20 \pm 2 \text{ }^\circ\text{C}$, ahol $E\% = 98,8$). A szorbens morfológiáját SEM felvételekkel értékeltük, a szorpció izotermák segítségével jellemeztük az adszorpció folyamatot, továbbá meghatároztuk az adszorbens maximálisan adszorbeált mennyiségeit. A kapott kinetikai adatokat pszeudo-első- és másodrendű kinetikai modellel tanulmányoztuk. EDX analízist végeztünk az elemi összetétel meghatározása érdekében az adszorpció előtt és után, valamint kiszámítottuk a biokoncentrációs faktorokat.

A tanulmány eredményei azt mutatják, hogy a kalcinált tojásbéllel történő adszorpció ígéretes, megvalósítható, megbízható és környezetbarát módszer a Remazol textilfestékek vizes oldatokból történő eltávolítására.

4. Ragadozó rátelepítésének, illetve túlszaporodásának hatása egy ragadozó-zsákmány modellben

Szerzők:

Salamon Brigitta (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszeripari mérnök szak, 2. év)

Péter Izabella (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 2. év)

Molnár Tünde Ágota (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszeripari mérnök szak, 2. év)

Témavezető:

dr. Mátyás László (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

Kivonat:

Az élővilágban kölcsönható rendszerek megismerése lehetőséget teremt ahhoz, hogy megértsük az élőlények bizonyos csoportjainak dinamikáját. Egy ragadozó-zsákmány modellt tekintünk, amelyben megtalálható a populációk természetes fluktuációja. Ebben a tanulmányban azt vizsgáljuk, hogy amennyiben periodikusan a ragadozó faj számosabb lesz, akkor az mennyiben befolyásolja a két faj – ragadozó és zsákmány – dinamikáját. Két esetet tekintünk. Az egyik az, amikor egy rögzített értékkel telepítünk rá egy már meglévő populációra. A másik eset, amikor a növekedés az adott ragadozó populációval arányosan történik – ez utóbbi felel meg a túlszaporodásnak.

5. A Sapiientia Egyetem bentlakás szobájának fiziko-kémiai és mikrobiológiai vízminőség vizsgálata**Szerző:**

Gödri Noémi Márta (Sapiientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Környezetmérnök szak, 4. év)

Témavezető:

dr. Szilveszter Szabolcs (Sapiientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

Kivonat:

Kutatásunk során a Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Karához tartozó bentlakásnak a vízminőség változását követtük nyomon. A bentlakás különböző részein, egy szobában és emeleti konyhákban vizsgáltuk a vízparaméterek változását, mint például maximális melegvíz hőmérséklet, felmelegedési idő, minimális hidegvíz hőmérséklet (frissesség), lehülési idő, vízfogyasztás, alkalinitás, klórtartalom, ammónia-, foszfát- és nitrit koncentrációk, valamint különböző mikrobiológiai paraméterek (összcsiraszám, Coliform, *Escherichia coli* és *Clostridium* sp.) kimutatása. Kutatásunk vizsgálati tárgya az, hogy az egyetem bentlakásának csapvize milyen mértékben változik különböző időközönként.

6. Arzénnel szennyezett talajok bioremediációja őshonos mikroorganizmusokkal**Szerző:**

Bodor Imre - Zsolt (Sapiientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Környezetmérnök szak, 4. év)

Témavezetők:

dr. Máthé István (Sapiientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

Dott.ssa Silvia Crognale (Università degli Studi della Tuscia, Viterbo, Italy)

Kivonat:

A világ számos pontján az arzénnel történő szennyezés veszélyezteti a környezetet és az emberi egészséget, főleg annak következtében, hogy már alacsony dózisokban is rákkeltő. Egészen kis mennyiségekben esszenciális, de leginkább toxikus hatásai jelentősek. Az emberi szervezetben az emésztőrendszert, a csontvelőt és az idegrendszert károsítja, nagyobb dózisokban gyorsan ható mérgező.

Mérgező képessége miatt sok mikroorganizmust rendelkezik olyan anyagcsere-mechanizmusokkal, amelyek révén csökkenteni tudja a veszélyes hatásokat: például extracelluláris kicsapás, intracelluláris megkötés, vagy biovolatilizáció révén. Egyes mikrobák képesek akár különféle arzénvegyületek anyagcseréjükben történő aktív felhasználására is, elektron donorként vagy akár terminális elektron akceptorként. Ezért az arzénre gyakorolt mikrobiális reakciók megértése fontos az arzénnel szennyezett talaj és egyéb környezetek biológiai megtisztítása során alkalmazható technológiák fejlesztése szempontjából.

A jelen dolgozat áttekintést ad az arzén baktériumokkal való kölcsönhatásaira, valamint a méregtelenítésre és eltávolításukra szolgáló egyes biotechnológiai folyamatokra. A vizsgálataink végső célja mikrobatorzsek arzénnel szembeni adaptációs és méregtelenítési kapacitásának a tanulmányozása, törzsek kiválasztása potenciális talajoltóanyag előállítás céljából, arzénnel szennyezett területek bioremediálására. Ezen cél érdekében arzénnel szennyezett területekről izoláltunk arzént toleráló törzseket, teszteltük őket és a legjobb arzén biovolatilizációs képességgel rendelkező törzseket kiválasztottuk majd DNS alapon azonosítottuk. A négy szelektált mikrobatorzs ígéretesnek bizonyult, így arzénnel szennyezett talajok bioremediációja és hatékonyságuk vizsgálata érdekében további mikrokozmosz kísérleteket tervezünk a jövőben.

XXIII. ONLINE AGRÁRTUDOMÁNYI ERDÉLYI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA KIVONATAI

AGRÁRTUDOMÁNYI SEKCIÓ

1. Bioélelmiszerek mikrobiológiai vizsgálata és az izolált allochton baktériumok antibiotikum rezisztenciájának vizsgálata

Szerzők:

Szabó Zsuzsanna (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 4. év)

Nagy Blanka (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Génsebészet szak, 4. év)

Témavezetők:

dr. György Éva (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszer tudományi Tanszék)

dr. Laslo Éva (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék)

Kivonat:

A bioélelmiszerek népszerűsége növekvő tendenciát mutat, ezért egészségügyi előnyeik és kockázataik vizsgálata alapvető fontosságú. Az ökológiai gazdálkodás módszerei mikrobiológiai szennyeződéshez vezethetnek, viszont a helyes mezőgazdasági gyakorlat általában megfelelő mikrobiológiai minőségű alapanyagokat eredményez. A bioélelmiszerek előállítása során ki van zárva a szintetikus növényvédőszer, a műtrágyák, a szennyvíziszap, a biomérnökség és az ionizáló sugárzás alkalmazása. A bioélelmiszerekről leggyakrabban kimutatott baktériumok a *Bacillus cereus*, a *Listeria monocytogenes*, az *Enterococcus faecalis*, a *Salmonella* ssp., a *Staphylococcus aureus*, a *Pantoea* ssp. és a *Klebsiella oxytoca*.

A kutatás során 20 különféle, a kereskedelembe forgalmazott bioélelmiszer mikrobiológiai vizsgálatát végeztük. Meghatároztuk a mezofil aerob baktériumok összcsíraszámát, valamint szelektív táptalajokon az *Escherichia coli*, a *Salmonella* ssp., az *Enterococcus faecalis*, a *Listeria monocytogenes*, a *Staphylococcus aureus*, a *Pseudomonas aeruginosa*, a *Vibrio cholerae*, a *Campylobacter jejuni*, a *Bacillus cereus*, a *Clostridium perfringens* baktériumok és a mikroszkopikus penészgombák kimutatását végeztük. A szelektív táptalajon kifejlődött allochton baktériumokat izoláltuk és 44 törzs esetében tiszta tenyészetet hoztunk létre. Biokémiai megerősítő vizsgálatokat végeztünk és az izolált baktériumok beazonosítása molekuláris biológiai módszerrel történt. Ezt követően 10 különféle antibiotikum esetében vizsgáltuk az ellenálló képességüket agardiffúziós módszerrel.

2. Csík-térségi és svájci vegyszermentes gazdaságok összehasonlítása

Szerző:

Mihály Noémi (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Agrár-és élelmiszeripari gazdaság szak, 3. év)

Témavezető:

dr. Péter Emőke-Katalin (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék)

Kivonat:

A mezőgazdaság és talajművelés már évezredek óta jelen van az emberiség életében. A növénytermesztésnek igen fontos szerepe van, mivel az emberiség egyik fő táplálékforrásaként már évezredek óta a növényeket tekintjük. Az idők folyamán rengeteg módszert, rendszert és technológiát próbáltak ki és alkalmaztak, elsősorban a termésmennyiség növelése érdekében, másrészt, a fizikai munka lecsökkentése érdekében. A műtrágyák és a peszticidek megjelenése szintén egy nagy mérföldkőnek számított a növénytermesztés tekintetében, ugyanis ezek által szintén megnőtt a termés mennyisége és ugyanakkor azok minősége is. Egyre inkább szivárogtak be ezek a szerek a hétköznapi használatba, már nem csak az ipari mennyiségű termelésbe, de a háztartásokban is rendszeres alkalmazásra kerültek.

Napjainkra viszont egyre több kis- és nagygazda törekszik ezen szerek kiküszöbölésére és vegyszermentes növények termesztésére. De miért is lehet ez fontos a gazdák számára? Miért dönt egy termelő e mellett? Milyen szempontok a fontosak ezen termelők számára? Valamint, a kistermelők mennyire érzik magukat hátrányos helyzetben az egyre inkább terjeszkedő multinacionális cégekkel szemben? Nyitottak erre az emberek és hajlandóak akár magasabb árat fizetni ezekért a terményekért?

Ezekre, és még sok más kérdésemre kerestem a választ, miközben a székelyföldi kistermelők helyzetét vizsgáltam. Időközben lehetőségem adódott meglátogatni egy kétezer kilométerre levő családot, akik szintén kistermelők és szívéjüknek tekintik a vegyszermentes növénytermesztést.

Nagyon jó lehetőségnek láttam, ha kiválasztok egy székelyföldi gazdaságot és azt összehasonlítva vizsgálom meg az általam meglátogatott, svájci gazdasággal, hogy megismerhessem a használt technológiákat, de nem utolsósorban a motivációjukat a vegyszermentes gazdaság vezetésében, valamint, ami ennél is fontosabb, megvizsgálni a továbbfejlesztési lehetőségeiket a jövőre nézve.

Az empirikus módszer alkalmazása mellett mélyinterjút alkalmazva készítettem el dolgozatomat, hogy minél pontosabb képet kaphassak az általam meglátogatott termelők gazdaságairól.

3. A csíkszentgyörgyi rekultivált „szeméttározó” bevonása a növénytermesztésbe

Szerző:

Ferencz István (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Növényorvos mesterképzés, 1. év)

Témavezető:

dr. Csiszér Levente (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertészmérnöki Tanszék, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgyi Tanulmányi Központ)

Kivonat:

A termőtalajok leromlása egy globális probléma, melyet az egyre intenzívebb művelés hatásának köszönhetünk. A legnagyobb gond, hogy a talajok nagyon későre regenerálódnak, mely idő alatt a termesztés alól ki vannak vonva. Ezzel egyidőben egyre nagyobb az igény az élelmiszer alapanyagokra, tehát szükséges lehet, hogy olyan területeket vonjunk be a növénytermesztésbe, amelyeken nem folynak mezőgazdasági tevékenységek, vagy más hasznosításban vannak, voltak.

A termesztésbe való bevonás előtt szükséges ezeken a területeken kutatásokat végezni, hogy kiderítsük, lehet-e rajtuk növényeket termesztetni, kerülhetnek-e a termesztett növényekbe olyan anyagok, amelyek károsak lehetnek az emberi- vagy állati szervezetekre.

Kutatásunk célja megvizsgálni azt, hogy a volt szeméttároló – amely európai szabványok szerint be volt zárva – felszínén, lehet-e mezőgazdasági tevékenységet gyakorolni.

Vizsgálataink során tavaszbúzáat vetettünk erre a területre és egy kontroll területre. A vizsgált szempontok a következők voltak: a búza fenológiai fázisainak összehasonlítása és a beltartalmi értékeken belül pedig a búzaszemek káros nehézfém felvételének vizsgálata. Kutatásunkban azt feltételeztük, hogy a volt szeméttároló területén elvetett búza magasabb nehézfém értékeket mutat a kontrollhoz viszonyítva. Az eredmények alapján a fenológiai fázisra jellemző növényfejlődésben különösebb eltérés nem volt észlelhető, ellenben a káros nehézfém felvételben volt eltérés a kontrollhoz viszonyítva.

4. Értékes húsos somszelekciók (*Cornus mas* L.) feltérképezése és vizsgálata Marosszék vidékén

Szerző:

György Barna-Csaba (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Nővényorvos mesterképzés, 1. év)

Témavezető:

dr. Bandi Attila (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertészmérnöki Tanszék,

Kivonat:

A jövő gyümölcsstermesztésében egyre nagyobb teret nyerhetnek a különböző vadontermő gyümölcsfajok. Ilyen a húsos som (*Cornus mas* L.), melynek termesztésbe vonása manapság elterjedőben van. Kisebb ültetvényekről beszélhetünk a Kaukázus térségében, Ázsia és Kelet-Európa egyes részein.

A húsos som talán az egyik olyan gyümölcsfaj, amely sokrétűen felhasználható. A somból kiváló ivólé, szörp, dzsem, befőtt és párlat készíthető. Az elmúlt néhány év során megnőtt a kereslet e gyümölcsfaj iránt. Ízvilága különleges, táplálkozás-élettani szerepe szervezetünk megfelelő működését tekintve meghatározó lehet.

Vizsgálataim során a spontán flórában, valamint a házikertekben megtalálható, értékes húsos som egyedek feltérképezését végeztem Marosszék egyes tájegységein, ahol a som gazdag populációval rendelkezik. Összesen 32 szelekciót jelöltem meg, globális helymeghatározó rendszer segítségével, rögzítve azok bokormagasságát és átmérőjét.

Gyümölcsérés időszakában (augusztus II. dekádja – szeptember II. dekádja) típusonként begyűjtöttem a gyümölcsmintákat, majd gyümölcsmorfológiai méréseket és gyors beltartalmi vizsgálatokat végeztem.

Az adatok kiértékelését, több előzetes külföldi szelekciós vizsgálat tükrében végeztem, mely alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a vizsgált populációból négy értékes típust emelhetek ki. Ezen szelekciók esetében érdemesnek tartom, mielőbb elindítani a termesztésbe vonási vizsgálatokat.

5. A lejtőkitettség hatása a talajnedvesség alakulására

Szerző:

Varga Csaba (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Növényorvos mesterképzés, 1. év)

Témavezető:

dr. Csiszér Levente (Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar, Kertészmérnöki Tanszék, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgyi Tanulmányi Központ)

Kivonat:

Kutatásunk során a kitettség talajnedvességre gyakorolt hatását vizsgáltuk egy északi és egy déli kitettségű oldalon, törekedve arra, hogy az általunk kiválasztott két mintaparcella azonos talajtípussal rendelkezzen. A vizsgálandó lejtők talajtípusának beazonosítására és azok térbeli helyzetének meghatározásához Sepsiszentgyörgy talajtani térképét (O.S.P.A. Braşov) georeferáltuk.

A mintavételezésre a rácsos-talajmintavételezési eljárást alkalmaztuk és a mintákat a rácspotok mentén vettük, ezt a rácshálót digitális formában szerkesztettük meg QGIS programban. A terepen a mintavétel helyét a rácsháló alapján kitűztük RTK (Real Time Kinetic, nagy pontosságú GPS) segítségével és ott vettünk talajmintát mind a nedvességméréshez, mind a szerves szén mennyiségének meghatározásához.

A talajnedvesség mérésére a gravimetriás módszert alkalmaztuk, ez biztosította számunkra a kellő tizedes értékű pontosságot. A nedvességértékeket, melyeket tömegszázalékban kaptunk meg, hozzárendeltük a mintavételi pontoknak megfelelő koordinátákhoz és QGIS programban mind az őszi, mind a tavaszi mérésből származó eredményekből egy nedvességtérképet generáltunk, mind a déli mind, az északi kitettségű mintaparcelláról. A nedvességtérképek lehetőséget adtak számunkra összevetni a mintaparcellák nedvességeloszlásának időbeli változását. Tudva azt, hogy a talaj víztartó képességét a szerves szén mennyisége jelentősen befolyásolja mindkét kitettségű lejtőn vizsgáltuk a talaj összes szerves szén tartalmát.